

PRESENTACIÓ

UN ANY HISTÒRIC PER A CATALUNYA

L'any 2006 quedarà registrat en la història de Catalunya com el primer intent de renovació de l'Estatut que va recuperar les llibertats democràtiques al país després de la llarga dictadura franquista.

És precisament en aquest any que l'Associació Catalana de Sociologia, societat filial de l'Institut d'Estudis Catalans, en el moment en què aquesta institució compleix el seu centenari, ha volgut encetar una col·lecció d'anàlisis sobre la societat catalana que es publicaran anualment per tal d'oferir elements de reflexió actualitzada sobre l'aportació de la sociologia al coneixement de la nostra societat.

Cada un dels aspectes més rellevants succeïts durant l'any 2006 són comentats des de dos punts de vista diferents. D'una banda, una reflexió més concreta que situa els fets i aporta la visió sociològica per a la seva interpretació, i d'altra banda, una anàlisi més general que aprofundeix sobre la contribució de la sociologia a la significació de la temàtica.

El conjunt del treball va dirigit a oferir elements de debat, d'interpretació i de coneixement per a totes aquelles persones interessades en aprofundir sobre la comprensió dels fets i esdeveniments que tenen lloc a la nostra societat. En l'era informacional, amb un increment exponencial del volum dels fluxos d'informació que circulen i la universalització dels productors i receptors dels missatges, és més necessari que mai poder disposar de tractaments rigorosos que ajudin a orientar la capacitat interpretativa dels actors socials sobre el seu entorn immediat. Aquesta és la finalitat de la publicació, oberta a un públic ampli, no solament d'especialistes, que tractarà anualment les grans temàtiques que han atret l'atenció de l'opinió pública durant l'any i que mereixin un tractament reflexiu.

Els articles s'han agrupat en uns grans apartats, que en la seva major part es mantindran en els propers anys, i que aborden les grans temàtiques que

afecten el funcionament d'una societat moderna: la societat civil, la governabilitat, l'economia, l'estructura social, el coneixement i el benestar.

L'aprovació del nou Estatut en referèndum i el procés d'integració de la nova població immigrada són segurament els dos fets més importants que han tingut lloc al país durant l'any 2006 i que afecten de forma profunda la configuració social i futura de la societat catalana.

Les ràpides transformacions de la societat catalana i espanyola durant els darrers 30 anys, l'experiència del funcionament de les relacions entre Catalunya i l'Estat, la necessitat de trobar una forma de finançament solidària i equitativa de les noves necessitats de la població i de l'economia del país, propiciaren l'oportunitat de renovar l'Estatut amb la creença que aquest exercici de sobirania era possible avui en unes condicions millors de les que es donaren els anys 70. El debat entorn del projecte de nou Estatut tant a Catalunya com a Madrid ha posat de manifest les dificultats, encara, per a construir un consens entorn de l'organització de l'Estat i de l'articulació de les comunitats nacionals i de les autonomies a l'Estat espanyol. L'escassa participació en el referèndum d'aprovació de l'Estatut també ha estat un nou indicador de les profundes transformacions de la societat catalana que haurà de ser objecte d'atenció, de reflexions i anàlisis en els propers anys. La lliçó de tot plegat és que el país ha canviat profundament en les darreres dècades i que els paràmetres de la seva governabilitat s'han desplaçat i requereix una nova anàlisi que torni a plantejar la síntesi entre ciutadania, cultura i economia, que expressi el sentiment profund d'allò a què aspira la societat catalana.

El segon eix de l'anàlisi sobre el 2006 és el procés d'integració de les noves onades migratòries provinents dels països menys desenvolupats que el nostre. La rapidesa i la intensitat del procés han generat un nou factor social de primer ordre i, una vegada superats els primers moments d'incertesa, s'ha iniciat el llarg i complex procés d'integració dels nouvinguts a la societat catalana, que com hem assenyalat en el paràgraf anterior està en si mateixa en plena mutació. Procés que estarà ple de tensions, però que compta amb una llarga experiència integradora que caldrà aprofitar i potenciar. Els seus efectes sobre la dinàmica poblacional, sobre la cultura i la llengua, sobre la política d'habitatge, sobre les prestacions de l'Estat del benestar..., són evidents, i constitueixen aspectes que seran claus en els propers anys, i requeriran una major capacitat de planificació i d'iniciativa política per a conduir acertadament el procés.

Com el lector podrà comprovar els articles que componen aquest informe tracten el fet immigratori des de diferents angles: la ciutadania, el mercat de

treball, el territori i l'educació. En tots ells els seus impactes mereixen una acurada atenció.

Així, tant per raons internes com per les aportacions externes dels nous immigrants, l'anàlisi dels esdeveniments del 2006 apunta a la necessitat de renovar el debat sobre com articular la cohesió social i les aspiracions d'un país que ja no és el que era i que encara no sap quin serà.

ORIOL HOMES
President de l'ACS